

Το τέλος των ενοχών

Πολλοί έχουν μιλήσει κατά καιρούς για το τέλος της Μεταπολίτευσης. Έχουν, μάλιστα, προσθέσει ότι ζούμε μία νέα Μεταπολίτευση. Καταρχήν να τονίσω ότι η Μεταπολίτευση όπως την περιγράφουμε (1974-έως σήμερα) είναι η πιο μακρά περίοδος ευημερίας και σταθερότητας από συστάσεως ελληνικού κράτους. Μια περίοδος δημοκρατικής γαλήνης και εκσυγχρονισμού. Άρα, δεν αγχώνομαι να τελειώσει για κάποιο λόγο. Τώρα, τί θα ήταν για μένα το τέλος αυτής της Μεταπολίτευσης; Ξεκάθαρα, τέλος μεταπολίτευσης θα ήταν η αποτίναξη των ενοχικών συνδρόμων από την Δεξιά. Το τέλος του πρωτοφανούς παγκοσμίου φαινομένου να έχουν απολογητικό και μειονεκτικό ύφος καθώς και άδικη μεταχείριση όλοι όσοι δικαιώθηκαν ιδεολογικά και ιστορικά, όλοι όσοι από την αγάπη τους για την πατρίδα και τις αξίες της θυσιάσαν τα πάντα. Αυτό θα είναι το πραγματικό τέλος της Μεταπολίτευσης. Το να μην είναι ρετσινιά η έννοια του Συντηρητικού. Να μην είναι μονοπώλιο κάποιων η αλληλεγγύη και ο ανθρωπισμός. Το κυριότερο. Να μην είναι στο έλεος των φασιστών και των ακραίων η έννοια της πατρίδας, η αγάπη για τον Ελληνισμό. Το τέλος των ενοχών προϋποθέτει κριτική σκέψη και ιστορική γνώση. Και αυτό είναι θέμα Παιδείας. Αυτή, εν τέλει, η Παιδεία, θα ορίσει και το μέλλον αυτής της χώρας. Αυτή είναι ο καταλύτης.

Στέλιος Κανελλόπουλος

Εγκατάσταση Ελλήνων προσφύγων στην περιοχή Λαμίας

Από την Τρίτη 24 Σεπτεμβρίου και σε 3 συνέχειες, θα δημοσιεύσουμε την ιστορική μελέτη του Κωνσταντίνου Αθαν. Μπαλωμένου

MINIMALIA MEMORIALIA 7 ΤΟ ΚΑΛΟΓΕΡΑΚΙ ΔΥΟ ΕΙΚΟΝΕΣ

Γράφει ο Παν. Γεωρ. Δημάκης, Υπεύθυνος Ιστορικού Αρχείου Δήμου Αμφικλειάς Ελατείας • Email: pgdimakis@gmail.com

Πίσω απ' τις ανθισμένες μπουκαμβίλιες (φωτό 1), καθισμένος, στην βεράντα μελετώ, μετρώντας τις υπόλοιπες ημέρες ανάρρωσης, από την λοίμωξη κάτω αναπνευστικού, κυκλωμένος, από τον περίγυρο, των οικοδομημάτων, που σκαρφαλώνουν, ασυντακτα, και, με περικυκλώνουν σκηνοθετώντας, έναν ορίζοντα, φορτωμένο, από κατασκευές, προσθήκες, καλώδια, απορρίμματα, ετερόκλητα αντικείμενα πάνω σε εξώστες και δώματα, τραυματίζοντας, το βεληκεές μιας στοιχειώδους αισθητικής. Έτσι καταφεύγω, στα επιλεγμένα αγαπημένα μου, τις επιλογές, ενός μακρού βίου, που αποθηκεύτηκαν, στους νευρώνες και τα κυττάρια του εγκεφάλου και επανέρχονται ξαφνικά και με αναστατώνουν. Άνοιξα τον Ζαχαρία Παπαντωνίου, τον αγαπημένο μου δάσκαλο, Ακαδημαϊκό, συγγραφέα και ποιητή πάνω απ όλα, υψηλής αισθητικής, ένα ποτάμι δροσιάς, των βουνών και όχι μόνο, αλλά με μία λεπτή και δουλεμένη, αίσθηση του λόγου, από την παραμονή του, στα ένδοξα Παρίσια, που με γνώση και την καλλιτεχνική αύρα, του περίγυρου της Rive Gauche, μάς χάρισε, μερικά από τα ωραιότερα ποιήματά του, μεταξύ

των οποίων, Το Καλογεράκι, ένα νοηματικό ψυχόδραμα, μίας εσωτερικής πάλης, σκληρό και κομψό, σαν τήν γραφή του. Άς διαβάσουμε με προσοχή, τούς μουσικούς στίχους, ακολουθώντας το Καλογεράκι, στην Rue de Vaugirard και τον εσωτερικό του, μονόλογο, τήν πάλη, ενός εφήβου, ανάμεσα, στο πρέπει και το βασικό ένστικτο, ενώ βλαστάνει και θάλλει...Λυγρό σαν το κοτσύφι, μάς εισάγει, τότε με συγκίνηση και πότμε περίσκεψη, στην επιλογή της αρετής ή της κακίας.

Είναι και η ευκαιρία να αποστούμε από τήν αφόρητη πολιτική παραφιλολογία, που μάς περιζώνει, σαν το δίχτυ, μία φενάκη, που πολλαπλασιάζει τις ιδεολογίες.

Μία ατμόσφαιρα μεσαιωνική, γεμάτη αντιφάσεις, purgatoria και καθαρτήρια, αινιττεται ο στίχος, καθώς ξεδιπλώνεται, μελωδικός και μάς μεταφέρει, στα τρισβαθα εκκλησιών, στις νεκρές βιβλιοθήκες, στα σεμινάρια, μίας πνευματικής άσκησης. Άς ακολουθήσουμε, κεκοπιώντες και επιφορτισμένοι, μία αλλιώτικη περιπλάνηση.

Καλογεράκι να 'μouνα, στη Rue de Vaugirard, Απ' την πλατιά πόρτα των μαύρων σεμιναρίων να βγαίνω γοργό, σκυφό και σεμνό σε ώρα τραγουδημένη από ρωλόγι παλιό.

Σφιγμένο να είμαι σε ράσο μεταξωτό, κλειδωμένο με ζώνη πλατιά.

Την άκρη τού δρόμου να πηγαίνω τήν ώρα, που περνούν εκείνες, που με κυταζουν και δεν πρέπει να τις κυττάζω - οι γυναίκες.

Αλαφρές με το ζαρκάδινο πάτημα που μάς υπόσχεται τήν τρελλή μουσική τού ερχομού. Πάντα πρόθυμες ν' αγαπηθούν και να λησμονήσουν.

Όλες λυγμές και προδοσία.

Όμως εγώ, με τη ζώνη σφιχτή, γύρω στο κορμί το λυγρό, σαν κολόνα της Sainte-Charpelle, να χαμηλώνω τα μάτια.

Και να μην το ξέρω, πώς είμαι ωραίο,

Γιατί δεν πρέπει να το ξέρω, αν θέλω να λέω σωστή, τήν προσευχή μου.

Και το λύγισμα, του νέου κορμιού μου, μέσα στο ράσο, να μην το νοιώθω, - γιατί δεν πρέπει ποτέ να το μάθω, πως είμαι σεμνόπρεπο και λιγέρο, σαν το κοτσύφι.

Και στους διαβάτες που περγελούν, τον Άγιο Σεβαστιανό τής νειότης μου, χτυπημένον απ' τα βέλη τής αρετής, να μπορώ ν' απαντήσω:

« Γιατί δεν κυττάτε τήν καρδιά σας και το αίμα της, σταλάζει στην λάσπη τού δρόμου γι' αυτές; ».

Κι' από μαύρο σεμινάριο σε τρισβαθη εκκλησία κι' από εκκλησία, σε πεθαμένη βιβλιοθήκη, να πηγαίνω - γοργό, σκυφό και σεμνό.

Ave Maria! Παρίσι, 1906

Αυτό το Καλογεράκι, ένα Ελληνόπουλο, ένα γυμνόποδο Αγγελοῦδι, με τον καλογερίκο σκούφο, πτωχό, ταπεινό και με φθαρμένα ενδύματα, είναι η εκδοχή τής καθ' ημάς Ανατολής. Συνήθως προέρχονταν, από φτωχές και πολυμελείς οικογένειες, που αδυνατούσαν να τα διαθρέψουν, και κατέφευγαν στις Μονές και σε σκήτες, ερημίτες Μοναχούς, ως Ψυχογιοι και ακολουθούσαν σε ζητείες. Στα Μοναστηράκια τής Ελατείας, υπήρχε προπολεμικά αυτή η πρακτική. Τελευταίος ο Παπαγιάννης στον Άγιο Λουκά. S.J. Barroos 1898 Boston. The Isles and shrines of Greece. Ο Αμερικανός επισκέπτης, δέξασε μία σπάνια εικόνα και μάς χάρισε, σε μία ευτυχή στιγμή, μία φωτο, με το γελαστό ανύποδητο Καλογεράκι (Καλογερίτζι).

